

O'zbekiston Respublikasi maktabgacha
va maktab ta'limi vazirligi

huzuridagi
maktabgacha va maktab ta'limi bo'linmasi

maktabgacha va
maktab ta'limi bo'linmasidagi

__-maktabgacha ta'limi tashkiloti
tayyorlov guruhi tarbiyachisi

ning
takomillashuv dasturidan "Ilk qadam"

o'qitish dasturi asosida

"Jonli va jonsiz tabiat"

maqsadida tashkillangan

FAOLLIYAT

ISHLANMASI

(Iyun oyining 3-haftasi)

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

+99890-530-88-18 nomerga telegramdan yozishingiz yoki jek456 izlab telegramga yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

Hujjat word variant dos. formatda beriladi.

Tayyorlov guruhlariga iyun oyi 3-hafta "Jonli va jonsiz tabiat" mavzusida markazlar bo'yicha tayyorlangan faoliyat ishlanmani to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 5 ming so'm

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Bu hujjatni hech kimga tarqatmaslik sharti bilan olishingiz mumkin.

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet veb-saytlarga joylamang.

Telegram orqali kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA HIYONAT

QILMANG.

Guruh: Tayyorlov guruhlar uchun

Oy mavzusi: BAXTLI BOLALIK

Hafta mavzusi: Jonli va jonsiz tabiat

Maqsad: Jonli va jonsiz tabiat haqida tushuncha berish.

Kerakli jihozlar: mavzuga oid rasli kitoblar, rasmlar, AKT

Faoliyatning borishi:

Bolalarni atrof olam bilan tanishtirish Faoliyatlari bilimlarni bolalarning imkoniyatlari hamda o'rab turgan tabiatning xussiyatlarini nazarda tutgan holda izchil shakllantirish imkonini beradi. Tarbiyachi raxbarligida o'tadigan faoliyatlarda guruxning barcha bolalarida dastur talablariga muvofiq elementar bilimlar shakllanadi. Asosiy bilim protseslari va bolalarning qobiliyatlarini o'rnatish maqsadida hamda izchilikda o'stiriladi. Kundalik xayotda kuzatish, o'ynash vaqtlarida bolalarning shaxsiy bilimlari yig'ilib boriladi. Faoliyatlar ularga o'zgarayotgan va sistemalashtirish imkonini beradi.

Bu bolalarga faoliyatlarda berilish yoki aniqlanishi hamda o'rnatilishi lozim bo'lgan bilim xajmidir. Bunga yana bolalarning o'zgarayotgan tabiatga bo'lgan qizqishlarini shakllantirishni qo'shish mumkin. faoliyatlar o'rnatiladigan tarbiyali vazifalar. Tabiatga ijobiy extiyotkorona, g'amxo'rlik munosabatni shakllantirish.

Tabiatga estetik munosabatni o'stirishga yo'naltiriladi. Faoliyatga tayyorlanish hamda uni o'tkazish usulining tuzilishi metodini tugri aniqlash muximdir. Metodni tanlash ta'limiy va tarbiyaviy xarakter, tabiiy ob'ektning xususiyatlari, hamda bolalarning yoshiga bog'liq bo'ladi.

Faoliyat davomida topshiriqni bajarishni o'zgarayotgan bolalarni jalb qilish muximdir. Faoliyat oxirida qoidaga binoan bolalarni malaka va ko'nikmalarini ularning faoliyatga munosabatlarini baholashni pedagogik jixatdan baholaydi. Baholarning diferentsiyalashuvi bolalarning yoshiga bog'liq bo'ladi.

EKSKURSIYALAR

Ekskursiya bolalarni tabiat bilan tanishtiruvchi faoliyatlar turidan biridir.

Ekskursiyalar vaqtida bolalarning tabiiy xodisalarini mavsumiy o'zgarishlarni tabiiy sharoitda kuzatish, o'zgarayotgan tabiat talablariga muvofiq tabiatni qanday o'zgarayotganini ko'rish va bolalarga qanday xizmat qilayotganini ko'rish mumkin.

Ekskursiya faoliyatlarining afzalligi yana shundaki, unda bolalar o‘simlik va xayvonlar, ular yashaydigan muxitni ko‘rish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Ekskursiya bolalarga tabiatda mavjud bo‘lgan o‘zaro aloqalar haqida dastlabki dunyoqarash tasavvurlarini olamni materialistik tushunishni shakllantirish imkoniyatini yaratadi.

Ekskursiyalar tufayli bolalarda kuzatuvchanlik, tabiatni o‘zgarishiga qizqish o‘sadi. Ular pr... klub kuzatish va uning xarakterini xususiyatlarini qayd qilishga odat... ilar.

Tabiatning go‘zalligi bolalarda chuqur xissiyotlar uyg‘otadi, o‘chmas ta’surot qoldiradi. Estetik xissiyotlarning o‘shishiga yordam beradi. Shu asosda yana tabiatga muxabbat, unga extiyotkorona munosabatda bo‘lish, vatanga muxabbat shakllantiriladi.

Ekskursiyalarni uyushtirish. Ekskursiyadan faoliyat turi sifatida o‘rta, katta, hamda tayyorlov guruxlarida foydalaniladi. Xar bir ekskursiya uchun barcha bolalar egallashlari shart bo‘lgan dastur mazmuni belgilanadi.

KUNDALIK XAYOTDAGI ISH

Faoliyat va ekaskursiyalardagi kuzatishlarni kundalik xayotdagi shuningdek boshka formalari bilan uzviy aloqada olib boriladi.

SAYRLAR

Bolalarni tabiat bilan tanishtirish uchun sayrlardan keng foydalaniladi. Sayrlar vaqtida tarbiyachi bolalar tasavvurining shakllanishi uchun uzoq muddat talab qilinadigan tabiat xodisalari bilan tanishtirish imkoniga ega bo‘ladi. Bolalarni qorning erishi, ko‘katlarning bo‘rtishi, maysaning paydo bo‘lishi va shu kabilar bilan tanishtiriladi.

Sayrlarda tabiiy materiallar qum, loy, suv, muz, barg, va shu kabilar bilan xilma-xil o‘yinlarni tashkil etish mumkin.

Maktabgacha yoshdagi bolalarda sezgi tajribasi yig'ildi, ular tabiat xodisalarini barcha aloqa va munosabatlarda tabiiy sharoitlarda ko'radilar. Sayrlar bolalarda qizqish uyg'otadi, ularga katta quvonch, tabiat bilan munosabatda bo'lish esa lazzat baxsh etadi.

Maktabgacha yoshdagi bolani tabiat bilan tanishtirish orqali bolaning xar tomonlama bilimlarini egallashi psixik jarayonlarning rivojlanishi, qobiliyatlarini o'sishi, ilmiy dunyoqarashini shakllanishi ahloqiy sifatlarni ijobiy xulq odatlarini o'zlashtirilishi estetik xissiyotlarni rivojlanishiga erishiladi.

Tabiatning go'zalligi bolalarda chuqur xissiyotlar uyg'otadi, o'chmas ta'surot qoldiradi, estetik xissiyotlarning o'sishiga yordam beradi. Shu asosda orqali tabiatga muxabbat, unga extiyotkorona munosabatda bo'lish, vatanga muxabbatni shakllantirib, tabiatni o'rganishga qizqish (jonli va jonsiz tabiatga) o'zlashtirilishi materialistik tushunchasini shakllantiradi.

Bolalar bog'chasida bolalarni tabiat bilan tanishtirish jarayonida turli xil metodlar: ko'rgazmali (kuzatish, rasmlarni ko'rish, diafilmlarni ko'rish, namoyish qilish), amaliy (o'yin metodi, mehnat, oddiy tajribalar), bog'zaki (tarbiyachining xikoyasi, badiiy asarlarni o'qish, suxlabot metodlari) va xilma-xil formalardan: Faoliyatlardan ekskursiyalardan kuzatishga mehnatdan kuzatishlardan uchastka va tabiat burchagidan o'zlashtirilishi qo'llaniladi. Natijada bolalarda bilimlarni egallash malaka va ko'nikmalarni oshirish qobiliyatlarini o'stirish ilmiy dunyoqarashlarni ahloqiy sifatlarni xulq avvorlarini shakllantirishga erishiladi.

Jonli tabiat

Kuzatish atrof olam predmetlari va xodisalarini maqsadga muvofiq rejali idrok etishdir. Kuzatish murakkab bilim faoliyati bulib unda idrok, tafakkur va nutq ishtirok etadi. Barkaror diqqat talab etiladi. Kuzatilayotgan xodisani tushuntirishda bolaning tajribasi, bilimi va malakalri muxim axamiyatga ega bo'ladi.

Tabiatni bolalar bilan birgalikdla kuzatishni tashkil etar ekan, tarbiyani bir qator vazifalarni xal etadi: bolalarda tabiat haqida bilimni shakllantiradi. Kuzatishni o'rgatadi, kuzatuvchanlikni o'stiradi, estetik jixatdan tarbiyalaydi.

Predmet va xodisalarning xususiyati hamda sifatlari haqidagi bilimni shakllantirish maqsadida tashkil etiladigan qisqa muddatli kuzatuvlar jamoat bolalar qismlarning shakli, rangi, kattligi, tuzilishi, fazoviy joylashuvi, xarakat xarakatini farklashni, xayvonlar bilan tanishganda esa xarakat xarakteri va chikaradigan tovushlarni xam urganadilar va xokoza.

O'simlik va xayvonlarning o'sishi hamda rivojlanishi tabiatdagi o'zgarishlar haqidagi bilimlarning jamgarilishi uchun kuzatishning muhim murakkab turi uzoq muddatli kuzatishlardan foydalaniladi. Unda shularga ob'ektning kuzatilayotgan xolatini ilgarigi bilan kiyoslash imkoniyati keladi.

Bu kuzatishlar davomida bolalarning zexni va kuzatuvchanligi oshiriladi. Analiz qilish, kiyoslash, xulosa chikarish protsessi takomillashadi.

Kuzatishlar tarbiyachi tomonidan bolalarni o'zgaruvchi xayvonlar bilan ob-xavo bilan kattalarning tabiatdagi mehnati bilan bog'lanishni tashkil etiladi.

Kuzatishlar Faoliyat va ekskursiyalarda o'zgaruvchi tabiat burchagida va shu kabi joylarda olib boriladi.

Tarkatma materiallardan foydalaniladi.

Bu kuzatishlar o'rta guruxdan bolalar uchun tashkil etiladi. Bunday kuzatishni tashkil etish bir ob'ektni kuzatishdan ko'pincha murakkabrokdir. Tarkatma material sifatida o'simliklar hamda ularning mevasi, bargi, mevasi, va urugi, shoxlari, sabzavot va mevalardan foydalaniladi.

Rasmlarni ko'rish, kinofilmlar va diofilmlarni namoyish etish. Bu metodlardan foydalanish xilma-xil vazifalarni xal qilishga: tasavvurlarni aniqlash va konkretlashtirish bilimlarni sistemalashtirish va umumlashtirish estetik idrokni tarkib toptirishga yordam beradi. Rasmlarni ko'rish: rasmlar tabiat xodisalarini batafsilroq ko'rish, diqqatni uzoq muddat shularga qaratish imkonini beradi, buni esa o'pincha tabiatni bevosita kuzatishda tabiatning dinamikligi hamda o'zgaruvchanligi tufayli amalga oshirishning imkoni bulmaydi. Bundan tasqari ko'pgina xodisalarni bevosita kuzatish mumkin emas. Masalan, yovvoyi

xayvonlar, janubiy va shimoliy ulkalarining xayvonlari bilan bolalarni asosan rasmlar orqali tanishtirish mumkin.

Bolalarni tabiat bilan tanishtirishda didaktik syujetli predmetli shuningdek, badiiy rasmlardan foydalaniladi.

Didaktik syujetli va predmetli rasmlar – bolalarni o‘qitishda ko‘rgazmali vosita sifatida maxsus yaratilgandir «Yilning turt fasli», «Uy xayvonlari», «Yovvoyi xayvonlar», «Utsimon o‘simliklar» va shu kabi rasmlar seriyasi shular jumlasidandir. Bulardan turli maqsadlarda foydalaniladi. Badiiy rasmlarni faqat maktabgacha katta yoshdagi bolalar bilan ko‘rish maqsadga muvofiqdir.

TABIATDAGI MEHNAT

Bolalar mehnat obektlari o‘simliklarning xususiyatlari va sifatleri ularning tuzilishi extiyojlari rivojlanishining asosiy bosqichlari o‘stirish usullari o‘sim xayotidagi mavsumiy o‘zgarishlar haqida xayvonlar, ularning tashki ko‘rinish extiyojlari, xarakat qilish usullari, xatti xarakatlari, xayot tarzlari va uning mavsumiy o‘zgarishlari haqida tasavvurga ega bo‘ladilar. Ular yashash sharti o‘rtasida mutanosiblik o‘rnatishni xayvonning tabiatdagi xayot tarzi va tabiat burchagida parvarish qilishni o‘rganadilar.

Mehnatni tashkil etish formalari va ularga rahbarlik qilish maktabgacha tarbiya davomida murakkablashib boradi. Murakkablashish bolaning yosh imkoniyatlari shuningdek mehnat faoliyatining o‘z foydali qilanadi.

Tabiat

Jonsiz ← **Jonli**

MEHNAT

Qurish va konstruksiyalash, matematika markazi

Mavzu: Tog'lar

Maqsad: bolalar tog'ni qurishda kerakli shakllarni tanlay oladilar, sanaydilar, taqqoslaydilar, maketlarni mustaqil ravishda yasaydilar.

Kerakli jihozlar: qurish-yasash jihozlari, tog'lar aks ettirilgan rasmlar va namuna.

Faoliyatning borishi:

Mavzu asosida rasmlarni tomosha qilish.

Namunani ko'rish.

Kerakli jihozlarni tanlash.

Qurish-yasash ishlari.

Bajarilgan ishlarini tahlil qilish va kamchiliklarini bartaraf etish.

Qo'shimcha: o'z maketlarida jonli tabiatni aks ettirish.

Alohida e'tibor qaratiladi: jonli va jonsiz tabiatning bog'liqligi.

Syujetli-rolli o'yinlar va

sahnalashtirish Mavzu: Yosh

sayohatchilar (suvda, quruqlikda va tog'da)

Maqsad: bolalar sayohatda bo'lgan vaqtlarini eslaydilar, sayohat uchun zarur jihozlarni tanlay oladilar va jihozlardan maqsadli foydalanadilar.

Kerakli jihozlar: sumkachalar, qo'shimcha kiyim, o'yinchoq idish-tovoqlar, eguliklar, kompas, osma qozoncha, belkurak.

Faoliyatning borishi:

Sayohatga boriladigan joyni tanlash.

Sayohat uchun kerakli buyumlarni tanlash va joylashtirish.

Syujetli-rolli o'yinlar.

Rollar ijrosini muhokama qilish va rag'batlantirish.

Qo'shimcha: borgan joylarida fotosuratlar olishni taklif qilish.

Alohida e'tibor qaratiladi: sayohatdan olgan taassurotlari. Til, nutq

Mavzu: Hayvonot dunyosi. Rasmga qarab hikoya tuzish

Maqsad: bolalar hayvonlarni turkumi (sudraluvchi, sut emizuvchi, o'txo'r...)ga ajrata oladilar, ular haqida qisqa hikoya tuza oladilar.

Kerakli jihozlar: AKT, hayvonlar rasmlari, namuna.

Faoliyatning borishi:

Rasmlar va slaydlarni tomosha qilish.

Rasmlarga qarab hayvonlarni turkumlaarga ajratish, do'stlariga ajratish sabablarini izohlab berish.

Turkumlarlarga ajratilgan rasmlar asosida hikoya tuzish va so'zlab berish.

“Qaysi hayvon qaerda yashaydi?” o'yini.

Qo'shimcha: xaritadan yovvoyi hayvonlar yashaydigan joylarni aniqlash.

Alohida e'tibor qaratiladi: bolalar monologik nutqi.

Fan va tabiat

Mavzu: Yer osti qazilmalari

Maqsad: bolalar arxiologiyaga oid bilimlarini mustahkamlaydilar.

Kerakli jihozlar: mavzu asosida rasmlar, AKT, katta hajmdagi tuvak yoki maxsus idishlarda berkitilgan ko'mir, tilla va kumushni aks ettiruvchi yasama tangachalar, arxiologlarning maxsus kiyimlari, belkurak.

Faoliyatning borishi:

AKT orqali slayd va rasmlarni tomosha qilish.

Yer osti qazilmalarini birma-bir nomlash.

Arxiologlar obraziga kirish.

Maxsus idishdagi tuproqni kavlab uning tagidan Yer osti qazilmalarini topish.

Topilgan qazilmalar holatini o'rganish.

Qo'shimcha: "Konchilar" syujetli-rolli o'yinini o'ynashni taklif etish.

Alohida e'tibor qaratiladi: Yer osti qazilmalarining noyobligi, uni asrab-
keyingi avlodlarga etkazishga bo'lgan ijobiy munosabatni shakllantirish.

San'at

Mavzu: Bizning er sayyoramiz

Maqsad: bolalar "Klyaksografiya" usuli orqali turli ko'rinishda chizma
oladilar.

Kerakli jihozlar: A4 hajmdagi qog'oz, mavzuga doir rasmlar, qog'oz, rangli
qalam, flomasterlar, namuna, suv idishi, salfetka Faoliyatning borishi:

Mavzuga oid rasmlarni tomosha qilish.

"Klyaksografiya" texnologiyasi asosida rasm chizishni o'rgatish.

Namunani kuzatish.

Ijodiy ish.

Ishlar ko'rgazmasini tashkil etish.

Qo'shimcha: mavzuga doir ashulalarni yodlashni taklif qilish.

Alohida e'tibor qaratiladi: "Klyaksografiya" usuli.

